

טכס בחירת

מלכת המים

1972

מיטעם העולם הזה

בהיכל התרבות,

תל-אביב

ביום ג' 17.10.72 בשעה 8.30 בערב

בתוכנית האומנותית

מיטב אומני ישראל

מנחה דודו דותן

במה מרהיבה ביופיה

מתוכננת על-ידי

פרחים כץ

תמונות ענק של המועמדות

תוקרנה על-ידי שרותי תאורה

כרטיסים בכל המישרדים

קריאה קרי.

מה מתרחש מאחורי הקלעים של מחלקת-החדשות בתחנה הערבית של הטלוויזיה הישראלית? שתי כתבות שפורסמו בשני הגליונות האחרונים של העולם הזה, הביאו את מימצאי החקירה שערכה כתבת הטלוויזיה של העולם הזה בנושא זה, מתוך מטרה להעלות את הנושא כבעייה הטעונה פיתרון בפני הממונים על הטלוויזיה.

הגילויים בכתבות אלה לא עוררו הדים בחוגים רחבים. האזרת הישראלי שאינו דובר ערבית וממילא אינו צופה בתוכניות התחנה הערבית של הטלוויזיה, אינו מרבה להתעניין במה שמתרחש בתחום זה. גם אלינו הופנו טענות בנוסח: "מה זה העסק שלכם?" או "למי איכפת בכלל מה קורה בשידורים בערבית?" רבים נוטים לשכוח כי שידורי הטלוויזיה בערבית הם מלשיר התעמולה מיספר אחד של ישראל כלפי ערביי המדינות השכנות, כלפי תושבי השטחים המוחזקים וכלפי המיעוט הערבי בישראל. נשכחה גם העובדה כי הטלוויזיה הישראלית הוקמה למעשה תחילה לצורך זה, ולצורך זה בלבד: לשידורים לערביי השטחים המוחזקים. השידורים בעברית צורפו תחילה כניספחים עד שהורחבו והשתלטו על התחנה.

השידורים בערבית מציירים את תדמיתה של מדינת-ישראל בעיני מיליוני ערבים במרחב. הישראלים המופיעים בשידורי טלוויזיה אלה הם נציגיה של ישראל כלפי הסוני הצופים הערביים. משום כך יש השיבות ציבורית ראשונה בסעלה למה שמתחולל סביב שידורים אלה, אפילו לגבי אלה שאינם צופים בהם. אם שתי הכתבות האמורות לא עוררו הדים בקרב הציבור הרחב, הרי בבניין הטלוויזיה בירושלים הם הוללו סערה. אופיינית לסערה זו היא תגובתו של מנהל מחלקת החדשות בערבית, יוסף בר-אל, כלפיו הופנו הטענות העיקריות בכתבות אלה. השבוע שיגר בר-אל למערכת את המכתב הבא: "בתגובה לשתי הכתבות שהתפרסמו אודות מחלקת החדשות בערבית בטלוויזיה ואודותי כמנהלה, ברצוני לציין:

"אין בדעתי להתווכח מ' על דפי שבועון זה על כל הכובים שנתפרסמו בו ב' מגמתיות כה מובהקת, ב' חוסר יושר עיתונאי בסיסי, תוך התעלמות מכוונת מן האמת הפשוטה. אני סבור שהמיסגרת הנאותה להפ' רכתם של כזבים אלה עד חום היא בבית-המישפט. 'רבים יעצו לי שלא לג' קוט בצעדים מישפטיים, אמרו לי: הרבה כזבים כבר נתפרסמו ואיש ממי לא לא יתייחס באמון לאשר נאמר אודותיך בהעולם הזה. אינני מקבל גישה זו, לדעתי יש לתבוע את הר' משמיעים כזבים לתת את הדין, כדי להשמיט אותה הנחת יסוד הרווחת כנראה בקירבם כי לא יאה עליהם לעמוד במבחן האמת.

"למען הסר ספק הריני מדגיש כי בין היתר: 'הבדוה אודות הדייל הדרוזי - שקר. הדברים שיוחסו למנכ"ל הרשות - סילוף ושקר. הדברים שיוחסו לסמנכ"ל הרשות - שקר וכזב. הדברים שיוחסו לי אודות מיספר עובדים במחלקה - מסולפים. סידור עבודתו של האחראי לקריינים סעיד קאסם - סילוף ושקר. הופעת פירסום חודשי מטעם הממשל בגדה לפי התיאור בכי תבה - חסר שחר. התנהגותם של טכנאי האולפן - השמצת שווא. וכן הלאה שקרים, כזבים, סילוף עובדות."

★ הופעה תכורת שתיקה

מיכתבו זה של בר-אל, שפירסמנו אותו כאן במלואו, בא אחרי שבוע קודם לכן ניסה בר-אל באמצעות עורך-דין למנוע מאיתנו את המשך פירסום הגילויים על הנעשה במחלקת. לא היה זה הלחץ היחיד שהופעל למניעת הפירסום.

מספרת כתבת הטלוויזיה, יונת מנור:

מרגע שהתפשטה במיסדרונות בניין הטלוויזיה השמועה על הכתבה העומדת להת' פרסם בהעולם הזה, לא הפסיקו הטלפונים לצלצל בביתי. למרות שאיש מאנשי המחלקה לא ידע מה אני עומדת לכתוב, הודרו רבים מהם לאיים עלי במישפט.

כשהתקשרתי עם יצחק הלוי, לשעבר עובד המחלקה וכיום עובד הרדיו, כדי לבקש ממנו תגובה על הדברים שבר-אל אמר עליו, הוא הודיע לי שדובר הרשות אסר עליו לדבר איתי אלא בנוכחות אדם שלישי.

אחד מאנשי המחלקה הגיע אפילו עד ביתי שבתל-אביב רק כדי לשכנע אותי שאיני צודקת בדיעותי על המחלקה (למרות שמעולם לא דיברתי איתו על התרשמתי מה' מחלקה) ושזוהי אחת המחלקות היותר מוצלחות בטלוויזיה.

קיבלתי אפילו הצעה שיעשו עלי כתבה מצולמת (המסכנים לא ידעו שאני מפחדת להצטלם בגלל חוסר ביטחון עצמי). למחרת נודע לי שאיתו אדם הור למחלקה בצהלה רבה, וטען באוזני חבריו שהצליח לשכנע אותי, ושהכתבה לא תתפרסם.

במיסגרת האופוסטיבה הנגדית של קבוצת עובדים מתוך המחלקה, הושמעו באוזני השמצות רבות על יריביו ומתנגדיו של בר-אל. הם תוארו באוזני קבוצה מחתרית שכל מגמתה להפיל את בר-אל מכיסאו. לצורך זה, כך סיפרו לי, הם נפגשים בלילות וחורשים מזימות. אחת התוצאות של התכנסויות אלה, היא הכתובות החרושות על קירות בניין הטלוויזיה בגנתו של בר-אל. אותם חורשי מזימות, הם שהפכו אותי מכשיר ל"ציד המכשפות" על המנהל האומלל.

הצעתי להפגיש יחד את שני הצדדים, כדי שללחק המטלפנים תהיה הזדמנות להגיד את כל מה שיש להם להגיד על הצד השני באוזניו. לא זכתה לתגובה.

עד כאן סיפורה של יונת. עד כאן גם סיפולו של העולם הזה בפרשה. ראוי שהנושא יובא עכשיו לטי' פולו של גורם ממלכתי שיפעל לטיהור האווירה במח' לקת החדשות. המרבה לייצר חדשות בעצמה.

יונת